1) սույն կանոնների 47-րդ և 49-րդ կետերում նշված գործողություններից բացի *Ապահովագիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը* պարտավոր է՝

ա. մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի հետ կազմել Պայմաններով նախատեսված և սահմանված կարգի համաձայնեցված հայտարարագիր,

բ. ողջամիտ և մատչելի միջոցներ ձեռնարկել հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար: Ապահովագիրը (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձը) նման միջոցներ կիրառելիս պետք է հետևի ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից հեռախոսով Ապահովագրին տրված ցուցումներին (եթե նման ցուցումներ տրվել են): Հատուցման ենթակա վնասները նվազեցնելու նպատակով Ապահովագրի (ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) կողմից կատարված ծախսերը, եթե այդպիսիք անհրաժեշտ են եղել կամ կատարվել են Ապահովագրողի ներկայացուցչի ցուցումներին համապատասխան, հատուցվում են Ապահովագրողի կողմից նույնիսկ այն դեպքում, երբ հանձնարարական միջոցներն արդյունավետ չեն եղել: Նման ծախսերը հատուցվում են անկախ այն բանից, որ դրանք այլ վնասների հատուցման հետ մեկտեղ կարող են գերազանցել Պայմաններով սահմանված համաձայնեցված հայտարարագրի միջոցով հատուցվող վնասի առավելագույն չափը:

բ.1. մինչև պատահարում ներգրավված ավտոտրանսպորտային միջոցները տեղաշարժելը որևէ ելքով՝ այդ թվում ցանկացած հեռախոսի միջոցով, առնվազն երեք անգամ լուսանկարել կամ տեսանկարահանել դրանք: Ընդ որում, լուսանկարահանումը (տեսանկարահանումը) պետք է կատարվի այնպես, որպեսզի լուսանկարներն (տեսանյութն) առնվազն արտացոլեն երկու ավտոտրանսպորտային միջոցների հնտվթարային փոխազդեցության դիրքերը և պատահարի հետևանքով դրանցից յուրաքանչյուրի ընդհանրական վնասվածքները:

գ. մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ Ապահովագրողի եզրակացությանը վերաբերյալ իր ն. (կամ) ապահովագրական պատահարի մասնակից մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի համաձայնության ձեռքբերումը առանց Ապահովագրողի համաձայնության չիրականացնել վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում մնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք պայմանավորված են մարդկանց անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով և հրահանգով: Նման դեպքերում ապահովագիրը և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող այլ անձը պարտավոր է վթարված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում մնասված այլ գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն մեկ օր առաջ տեղեկացնել այդ մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին) (հնարավորության առկայության դեպքում).

դ. տեղեկանալուց հետո անհապաղ Ապահովագրողին տեղեկացնել պատահարը տեղի ունենալու կամ դրա արդյունքում պատճառված վնասների առթիվ քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցվելու մասին և ներկայացնել նման գործ հարուցված լինելը ապացուցող փաստաթղթեր,

ե. ապահովագրական պատահարից հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչին և (կամ) փորձագետին որոնմադրել համապատասխան ավտոտրանսպորտային միջոցի զննումն անցկացնելու հնարավորություն,

զ. ապահովագրական պատահարի մասնակից մյուս ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձին տեղեկացնել, որ ապահովագրական հատուցում ստանալու համար անհրաժեշտ է պահպանել սույն ենթակետի «ա», «բ», «գ.ի», «դ», «ե» և «է» պարբերություններով սահմանված պահանջները,

է. համապատասխան պահանջի առկայության դեպքում ներկա գտնվել և (կամ) մասնակցել պատահարի գրանցման և քննության պետական մարմինների և Ապահովագրողի՝ իրեն վերաբերող գործընթացներին: ***(55-րդ կետի 1-ին ենթակետը և «բ.1» պարբերությունը փոփ. են և «զ» պարբերությունը լրաց. է 25.07.2016 թվի 27-Լ և սույն խմբագրությամբ տարածվում են 2016 թվականի սեպտեմբերի 1-ից հետո կրեդիտ ունեցած ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով ծագող հարաբերությունների վրա)***

ԲԱԺԻՆ 4. ՎՆԱՍՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

ԳԼՈՒԽ 14.ՎՆԱՍԻ ՉԱՓԻ ԵՎ ՄԵՂԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

56. Քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցված լինելու դեպքում գույքին պատճառված վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով. իսկ այդպիսի գործ հարուցված չլինելու կամ այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ չընդունվելու դեպքում՝ Բյուրոյի որակավորած փորձագետների (այնուհետև՝ փորձագետ) կողմից, բացառությամբ համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացում պատահարի առաջացման մեջ մեղավորության որոշման: Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացում պատահարի առաջացման մեջ ամբողջությամբ մեղավոր է համարվում համաձայնեցված հայտարարագրում որպես մեղավոր կողմ նշված անձը:

57. Քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցված լինելու դեպքում պատճառված անձնական վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, իսկ այդպիսի գործ հարուցված չլինելու կամ այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ չընդունվելու դեպքում՝ պատճառված անձնական վնասների չափը գնահատում է տուժողին բժշկական օգնություն ցուցաբերած կամ նրա առողջությունը վերականգնած բժշկական կամ այլ հաստատությունը կամ մասնագետը, իսկ անձի մեղավորության աստիճանը՝ փորձագետը:

58. Սույն կանոնների 50-րդ կետով նախատեսված կարգով համաձայնեցված հայտարարագիր լրացնելու և ապահովագրական հատուցման գործընթացը համապատասխանաբար համաձայնեցված հայտարարագրի համար Պայմաններով սահմանված գումարներով կարգավորելու դեպքում տուժողին հատուցվող գումարը չի կարող գերազանցել 100.000 ՀՀ դրամը: *(58-րդ կետը փոփ. է 25.07.2016 թիվ 27-Լ և սույն խմբագրությամբ տարածվում է 2016 թվականի սեպտեմբերի 1-ից հետո տեղի ունեցած ԱՊՊՍ պայմանագրերի գծով ծագող հարաբերությունների վրա)*

59. Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) հատուցման չափը, ինչպես նաև տուժողի մահվան դեպքում օրենքի համաձայն նրա մահվան հետևանքով ապրուստի հատուցման իրավունք ունեցող անձանցից յուրաքանչյուրի կրած վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով՝ հաշվի առնելով Օրենքի պահանջները:

ԳԼՈՒԽ 15.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

60. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը պետք է Ապահովագրողին դիմի ապահովագրական պատահարի օրվանից հետո՝ հնարավոր ժամկետում:

61. Եթե տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը տույն կանոնների 60-րդ կետով սահմանված առավելագույն ժամկետում ապահովագրական հատուցում ստանալու համար չի դիմում՝ պատահարի հետևանքով անդամալուծ վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում լինելու պատճառով, որն անհնարին է դարձրել տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Ապահովագրողին սահմանված ժամկետում և կարգով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմելը կամ դույքին պատճառված վնասների առկայության դեպքում՝ այդ գույքի պահպանման հանդեպ պատասխանատու անձի (գույքը նրա մոտ գտնվել է այն պահպանելու, օգտագործելու կամ նրա համաձայնությամբ այլ նպատակներով) կողմից պատահարի մասին տեղեկացնելու պատճառով, ապա նրա համար առավելագույն ժամկետը սկսում է գործել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմում ներկայացնելն անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման կամ ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկանալու օրվանից սկսած: Տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը կրում են ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սահմանված ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու ապացուցման պարտավորությունը:

62. *Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման* գործընթացի դեպքում տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը և նյութերը՝

1) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողի սահմանած ձևով դիմում.

2) դիմումը սույն կանոնների 60-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում չներկայացվելու դեպքում՝ տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից առավելագույն

ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու հանգամանքները հիմնավորող փաստաթղթեր կամ այլ ապացույցներ,

3) տուժողի և Ապահովադրի (ապահովագրական պատահարի պահին ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի) միջև կնքված համաձայնեցված հայտարարագիրը, որը պետք է ներկայացվի ապահովագրական պատահարից հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում,

4) տուժողի անձը հաստատող փաստաթուղթը,

5) վնասված ավտոտրանսպորտային միջոցի և (կամ) այլ գույքի նկատմամբ տուժողի սեփականության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթ (փաստաթղթեր) կամ այլ ապացույցներ,

6) տուժողի իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողին դիմել է տուժողի իրավահաջորդը,

7) ներկայացուցչի միջոցով դիմում ներկայացնելու դեպքում՝ լիազորված լինելու փաստը հավաստող փաստաթուղթը։

8) պատահարի վայրում Պայմանների համաձայն կատարված լուսանկարների կամ տեսանյութի էլեկտրոնային տարբերակը (ընդ որում՝ անհրաժեշտության դեպքում Ապահովագրողը տեխնիկապես ապահովում է սույն ենթակետով նախատեսված նյութի ստացումը դիմում ներկայացնողից: ***(62-րդ կետի 3-րդ և 8-րդ ենթակետերը փոփ. են 25.07.2016 թիվ 27-Լ և սույն խմբագրությամբ տարածվում են 2016 թվականի սեպտեմբերի 1-ից հետո տեղի ունեցած ԱՊՊԱ պատահարների գծով ծագող հարաբերությունների վրա)***

63. *Միանվագ հատուցման գործընթացի* դեպքում տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

1) ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողի սահմանած ձևով դիմում, որը պետք է լինի հիմնավորված և պատճառաբանված,

2) դիմումը սույն կանոնների 60-րդ կետով նախատեսված ժամկետներում չներկայացվելու դեպքում՝ տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից նշված ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու հանգամանքները հիմնավորող փաստաթղթեր կամ այլ ապացույցներ,

3) տվյալ պատահարի գծով հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտը, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կամ քննչական հետապնդում իրականացնող մարմնի կազմած արձանագրությունը (եզրակացությունը, որոշումը), ընդ որում՝ ներկայացվող արձանագրությանը (եզրակացությանը, որոշմանը) Պայմաններով կարող են սահմանվել լրացուցիչ պահանջներ,

4) տուժողի իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողին դիմել է տուժողի իրավահաջորդը,

5) ներկայացուցչի միջոցով դիմում ներկայացնելու դեպքում՝ լիազորված լինելու փաստը հավաստող փաստաթուղթը,

6) սույն կանոնների 64-րդ, 66-րդ և (կամ) 67-րդ կետերով նախատեսված փաստաթղթերը և այլ ապացույցները՝ կախված պատճառված վնասի բնույթից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան վնասի չափը որոշվել է պատահարի գծով հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտով, որի դեպքում ներկայացվում է միայն դատական ակտը.

7) անձը հաստատող փաստաթուղթ:

(63-րդ կետի 3-րդ ենթակետը փոփ. է 24.05.2016 թիվ 15-Լ)

64. **Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման համար ներկայացվում են՝**

1) դատաբժշկական (բժշկական) փորձաքննության ակտ (եզրակացություն), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի եզրակացությունը կամ գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը վկայակոչում է դատաբժշկական փորձաքննության (եզրակացության) արդյունքները,

2) բժշկական տեղեկանք և (կամ) կոնսուլտացիոն եզրակացություն և (կամ) քաղվածք ամբուլատոր քարտից և (կամ) էպիկրիզ,

3) բժշկական հաստատությունների կողմից տրված վճարման հաշիվներ, իսկ սույն կանոնների 66-րդ կետով նախատեսված դեպքերում՝ կատարված ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր,

4) տուժողի առողջությանը պատճառված վնասների հետևանքով աշխատավարձի (եկամուտների) կորստի դեպքում՝ կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) չափը հաստատող փաստաթղթեր,

5) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովադրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հիմնավորող այլ փաստաթղթեր:

65. Պայմանագրով սույն կանոնների 64-րդ կետով նախատեսված փաստաթղթերի նկատմամբ կարող են սահմանվել նվազագույն պահանջներ՝ որպես հատուցման ենթակա ծախսերի փաստացի ապացուցվածության չափանիշներ:

66. **Տուժողի մահվան հետ կապված հատուցում ստանալու համար ներկայացվում են՝**

1) օրենքի համաձայն տուժողի մահվան հետևանքով վնասների հատուցման իրավունք ունեցող անձ համարվելու փաստը հավաստող փաստաթղթեր,

2) դատաբժշկական (բժշկական) փորձաքննության ակտ (եզրակացություն), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի եզրակացությունը կամ գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը վկայակոչում է դատաբժշկական փորձաքննության (եզրակացության) արդյունքները,

3) մահվան վկայական,

4) կերակրողին կորցնելու հետ կապված վնասի հատուցման չափը հավաստող փաստաթղթեր (եթե պահանջվում է հատուցել կերակրողին կորցնելու հետ կապված ծախսերը),

5) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովագրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

67. **Տուժողի գույքին պատճառված վնասների հատուցման պահանջ ներկայացվելու դեպքում ներկայացվում են՝**

1) ավտոտրանսպորտային միջոցի, ինչպես նաև այլ գույքի վնասման (ոչնչացման) դեպքում՝ վնասվածքի վերականգնման հետևանքով առաջացած ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողը չի իրականացրել պատահարի արդյունքում վնասված ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ գույքի վերականգնում՝ պատճառված վնասի չափը ճշտելու նպատակով,

2) ավտոտրանսպորտային միջոցի, ինչպես նաև այլ գույքի կորստի դեպքում՝ կորստի փաստը հավաստող փաստաթղթեր,

3) տուժողի հայեցողությամբ՝ վնասի չափը և Ապահովագրի և (կամ) ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:

68. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սույն գլխով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են պատճենահանված վիճակում՝ բացառությամբ այն փաստաթղթերի, որոնք իրավական նշանակություն ունեն բացառապես տվյալ պատահարի գծով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար, որոնք ներկայացվում են բնագրերով: Ընդ որում, փաստաթղթերի պատճենները ներկայացվելու դեպքում Ապահովագրողին ցույց է տրվում նաև դրանց բնօրինակները, որի մասին համապատասխան գրառում է կատարվում պատճենի վրա: Որևէ փաստաթղթի բնօրինակը օրենքի հիման վրա երրորդ անձի տիրապետության տակ գտնվելու ժամանակ Ապահովագրողին ցույց տալու անհնարինության դեպքում ներկայացվում է գրավոր պատճենը՝ ստորագրված երրորդ անձի իրավասու անձի կողմից և «իսկականի հետ ճիշտ է» մակագրությամբ:

ԳԼՈՒԽ 16.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՎՃԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

69. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ, ապահովագրողը տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Պայմաններով նախատեսված դիմումը ստանալուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է որոշում ընդունել փորձաքննություն նշանակելու մասին և դիմումն ստանալուց (նույն կետի համաձայն՝ ապահովագրական հատուցում ստանալու վերաբերյալ դիմումը համարվում է ստացված Պայմանների և Բյուրոյի կանոնների համաձայն՝ տվյալ տեսակի վնասի հատուցման համար նախակա բոլոր փաստաթղթերը պատշաճ կերպով Ապահովագրողի կողմից ստացվելու պահին) հետո՝

1) ստանդարտ հատուցման գործընթացի դեպքում առավելագույնը տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է ապահովել ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառների և պատահարի արդյունքում տուժողին պատճառված վնասների փորձաքննությունը և փորձաքննության արդյունքների մասին ծանուցել տուժողին (նրա իրավահաջորդին), Ապահովագրին և ապահովագրված անձին՝ որամադրելով այդ փորձաքննությունների վերաբերյալ փորձագետների եզրակացությունների (հաշվետվությունների) պատճենները և ծանուցման մեջ նշելով դրանք բողոքարկելու կարգը, ժամկետները և պայմանները,

2) համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի դեպքում առավելագույնը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է ապահովել ապահովագրական պատահարի արդյունքում տուժողին պատճառված վնասների փորձաքննությունը և փորձաքննության արդյունքների մասին ծանուցել տուժողին (նրա իրավահաջորդին), Ապահովագրին և ապահովագրված անձին՝ տրամադրելով այդ փորձաքննության վերաբերյալ փորձագետի եզրակացության (հաշվետվության) պատճենը և ծանուցման մեջ նշելով այն բողոքարկելու կարգը, ժամկետները և պայմանները:

70. Ապահովագրողը սույն կանոնների 69-րդ կետով նախատեսված ծանուցումից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, լրացուցիչ փորձաքննություն նշանակվելու և կոնկրետ փորձաքննության անցկացման պահանջ ներկայացվելու դեպքում 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է գրավոր որոշում՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը ընդունելու պահից 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ծանուցելով Ապահովագրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին):

71. Եթե ըստ Ապահովագրի, ապահովագրված անձի, տուժողի (նրա իրավահաջորդի) և Ապահովագրողի՝ փորձագետի եզրակացությունը պարզ կամ ամբողջական չէ, ապա նրանք սույն կանոնների 69-րդ կետով սահմանված ծանուցման օրվանից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իրավունք ունեն փոխադարձ համաձայնությամբ նշանակելու լրացուցիչ փորձաքննության անցկացում: Լրացուցիչ փորձաքննության անցկացման ժամկետը սահմանվում է Ապահովագրի, ապահովագրված անձի, տուժողի (նրա իրավահաջորդի) և Ապահովագրողի փոխադարձ համաձայնությամբ, սակայն ոչ ավելի, քան 3 ամիս: Լրացուցիչ փորձաքննությունն անցկացվում է Ապահովագրողի միջոցների հաշվին: Լրացուցիչ փորձաքննության նշանակման դեպքում՝ լրացուցիչ փորձաքննության ավարտից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, Ապահովագրողը փորձաքննության արդյունքների մասին ծանուցում է Ապահովագրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին). Ապահովագրողը սույն կետով նախատեսված ծանուցումից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, կոնկրետ փորձաքննության պահանջ ներկայացվելու դեպքում 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է գրավոր որոշում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը 1 աշխատանքային

օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովագրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին):

72. Եթե Ապահովագիրը, ապահովագրված անձը, տուժողը (նրա իրավահաջորդը) կամ Ապահովագրողը համաձայն չէ սույն կանոնների 69-րդ կամ 71-րդ կետով սահմանված կարգով անցկացված փորձաքննության արդյունքներին, ապա նա սույն կանոնների համապատասխանաբար 69-րդ կամ 71-րդ կետով սահմանված հանձնման օրվանից հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իրավունք ունի պահանջելու կրկնակի փորձաքննության անցկացում՝ Բյուրոյին գրավոր պահանջ ներկայացնելու միջոցով: Կրկնակի փորձաքննությունն անցկացվում է այն անցկացնելու պահանջ ներկայացրած անձի միջոցների հաշվին: Միևնույն ապահովագրական պատահարի սահմաններում պայմանագրով նախատեսված կրկնակի փորձաքննության պահանջ կարող է ներկայացվել միայն մեկ անգամ:

73. Կրկնակի փորձաքննության անցկացումից հետո լրացուցիչ փորձաքննություն նշանակվել չի կարող, և կրկնակի փորձաքննության արդյունքները կարող են բողոքարկվել միայն դատական կարգով: Կրկնակի փորձաքննության ավարտից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողն ընդունում է գրավոր որոշում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովագրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին): Ընդ որում սույն կետի իմաստով կրկնակի փորձաքննության ավարտի օր է համարվում Ապահովագրողի կողմից կրկնակի փորձաքննության արդյունքները ստանալու օրը:

74. Սույն կանոնների 69-73-րդ կետերով սահմանված դրույթները չեն տարածվում այն դեպքերի նկատմամբ, երբ պատահարի հետ կապված հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ, և ուժի մեջ է մտել այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ, որով որոշվել է պատահարի առաջացման պատճառը և տուժողի գույքին պատճառված կամ անձնական վնասի չափը: Նման դեպքերում Ապահովագրողը Պայմաններով նախատեսված փաստաթղթերը ստանալուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, որոշում է ընդունում ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին: Այն դեպքում, երբ պատահարի հետ կապված հարուցված գործով ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող դատական ակտով որոշվել է միայն պատահարի առաջացման պատճառը, ապա սույն կանոնների 69-73-րդ սահմանված դրույթները տարածվում են միայն տուժողի գույքին պատճառված կամ անձնական վնասի մասով:

75. Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժվում է (սույն կետի 1)-ին կամ 5)-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքում՝ նվազեցնում է վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցումը) հետևյալ հիմքերից որևէ մեկի առկայության դեպքում

1) տուժող անձը կամ նրա իրավահաջորդը տվյալ վնասի գծով արդեն իսկ հատուցում է ստացել այլ ԱՊՊՌՆ պայմանագրի հիման վրա կամ Բյուրոյից (անկախ հատուցման գումարը

վճարված լինելու հանգամանքից) կամ վնասը պատճառած անձից և (կամ) վնասի համար պատասխանատու այլ անձից կամ նրանց անունից՝ բացառությամբ, եթե նշված անձանց միջև առկա է գրավոր ձևով կնքված և գործող հատանձնագիր կամ գրավոր հայտարարություններ, համաձայն որոնց՝ տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը ստանձնում է կողմերի միջև առկա այլ հարաբերություններով չպայմանավորված պարտավորություն ապահովելու նախապես իր կողմից ստացված և (կամ) նախապես իր համար վճարված գումարների վերադարձը վնաս պատճառած անձին և (կամ) վնասի համար պատասխանատու այլ անձին: Ընդ որում, սույն ենթակետով նախատեսված դեպքերում Ապահովագրողը հատուցված գումարը (բացառությամբ Վկայագրում նշված չհատուցվող դրամարի չափով մեկ անգամ վճարված գումարից) մասհանում է տուժողին պատճառված փաստացի վնասից,

2) տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից խախտվել են Պայմաններով սահմանված ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին դիմելու ժամկետները և չի հիմնավորվել սույն կանոնների 61-րդ կետում նշված հանգամանքների առկայությունը,

3) տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը սույն կանոնների 63-րդ կետի համաձայն փաստաթղթերի ցանկը ստանալուց հետո եռամսյա ժամկետում չի ներկայացրել պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը, կամ ներկայացված փաստաթղթերում առկա են կեղծ տեղեկություններ և (կամ) փաստաթղթեր, որոնք վերացնում են տվյալ տուժողին ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու կամ ավելի պակաս չափով հատուցելու Բոլորի կանոններով նախատեսված հիմքերը,

4) պատահարի առաջացման մեջ բացակայում է, ապահովագրված անձի մեղավորությունը, եթե տուժող է հանդիսանում պատահարում ներգրավված ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատերը կամ օրինական հիմքով տիրապետող այլ անձ, բացառությամբ Պայմաններով նախատեսված դեպքերի,

5) պատահարի առաջացման մեջ առկա է տուժողի կամ տուժողի ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի ոչ դիտավորյալ մեղքը՝ տվյալ տուժողի գույքին պատճառված վնասների մասով, ընդ որում, հատուցումը մերժվում է (նվազեցվում է) տուժողի կամ տուժողի ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող անձի մեղքի աստիճանին համաչափորեն, բացառությամբ սույն կետի 4-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերի,

6) մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ փորձաքննության արդյունքների վերաբերյալ ապահովագրական պատահարի մասնակիցների համաձայնության ձեռքբերումը առանց Ապահովագրողի համաձայնության՝ մասնակի կամ ամբողջությամբ վերանորոգվել կամ ապամոնտաժվել է տուժողի՝ պատահարի արդյունքում վնասված գույքը, իսկ վերանորոգումը կամ ապամոնտաժումը մարդկանց անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով կամ հրահանգով պայմանավորված լինելու դեպքում՝ տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը գույքի վերանորոգման կամ ապամոնտաժման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն մեկ օր առաջ չի տեղեկացրել այդ

մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին) և չի ապացուցել չտեղեկացման անհնարինությունը,

7) օրենքով կամ Պայմաններով նախատեսված այլ դեպքերում: ***(75-րդ կետի 4-րդ ենթակետը լրաց. է 25.07.2016 թվի 27-Ն և սույն խմբագրությամբ փոփոխվում է 2016 թվականի սեպտեմբերի 1-ից հետո տեղի ունեցած ԱՊՊԱ պայմանների գծով ծագող հարաբերությունների վրա)***

76. Ապահովագրողը ապահովագրական հատուցման վճարումը սույն կանոնների 75-րդ կետի 3)-րդ ենթակետով նախատեսված՝ պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը չներկայացնելու հիմքով կարող է մերժել միայն, եթե տուժողը կամ նրա իրավահաջորդը չի հիմնավորվել, որ սահմանված ժամկետում փաստաթղթերի չներկայացումը պայմանավորված է եղել դրանց ներկայացման անհնարինությամբ (ներառյալ՝ դատական գործընթացներով), և որ փաստաթղթերը ներկայացվել են անհնարինությունը պայմանավորող հանգամանքների վերացումից հետո՝ 3 ամսվա ընթացքում: Բոլոր դեպքերում Ապահովագրողը չի կարող մերժել ԱՊՊԱ պայմանագրով հատուցման վճարումը, եթե նախքան որոշում ընդունելը չի ձեռնարկել հետևյալ գործողությունները՝

1) մերժման որոշում ընդունելուց առնվազն 10 աշխատանքային օր առաջ ծանուցել է Ապահովագրին, ապահովագրված անձին և տուժողին (նրա իրավահաջորդին)՝ ներկայացված փաստաթղթերը ոչ իրավարար լինելու մասին և դրանց ներկայացման համար նշել է Պայմաններով սահմանված վերջնաժամկետը և այդ ժամկետում փաստաթղթերի չներկայացման հետևանքները,

2) ձեռնարկել է բոլոր իրեն հասանելի թայլերը պատահարի հետ կապված Օրենքով և Պայմաններով նախատեսված փաստաթղթերը ստանալու նպատակով (հարցումներ տարբեր մարմիններին, նամակներ, պահանջներ և այլն):

77. Ապահովագրողը ապահովագրական հատուցման վճարումը սույն կանոնների 75-րդ կետի 6)-րդ ենթակետով նախատեսված հիմքով կարող է մերժել, եթե ապացուցում է, որ գույքի վերանորոգումը կամ ապամոնտաժումն անհնարին են դարձրել ապահովագրական պատահարի իրական պատճառների կամ գույքին պատճառված իրական վնասի չափի որոշումը և եթե Ապահովագրողի կողմից չեն խախտվել սույն կանոնների 78-րդ կետով նախատեսված ժամկետները:

78. Պայմաններում սահմանված փոխհատուցության նշանակելու, ծանուցումներ ուղարկելու, ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին որոշում ընդունելու կամ փոխհատուցման անցկացման ժամկետները կետանցելու դեպքում Ապահովագրողը տուժողին կամ նրա իրավահաջորդին յուրաքանչյուր կետանցված օրվա համար վճարում է տույժ՝

1) ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումն ընդունելու ժամկետները կետանցելու դեպքում՝ ապահովագրական հատուցման ենթակա գումարի 0,1 տոկոսի չափով,

2) փոխհատուցություն նշանակելու, ծանուցումներ ուղարկելու, ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին որոշումներն ընդունելու կամ փոխհատուցության անցկացման ժամկետները կետանցելու դեպքում՝ վնաս պատճառած

ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ կնքված ԱՊՊԱ պայմանագրով տուժողի կրած տվյալ տեսակի վնասի համար նախատեսված ապահովագրական գումարի 0.1 տոկոսի չափով:

79. Եթե առկա է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով հարուցված վարչական գործ, և ապահովագրական հատուցման վճարումը կախված է այդ գործի ելքից, ապա սույն կանոնների 78-րդ կետում նշված ժամկետները կատեգվում են մինչև տվյալ գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելու օրը: Կասեցված ժամանակահատվածի համար սույն կանոնների 78-րդ կետում նախատեսված տույժը չի գանձվում: Ընդ որում, ապահովագրական պատահարի հիման վրա հարուցված քրեական գործով վարույթը Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1 ին (հայտնի չէ անձը, որը գործով պետք է ներգրավվի որպես մեղադրյալ) կամ 2-րդ (մեղադրյալը թաքնվել է քննությունից կամ դատից, կամ նրա գտնվելու վայրն այլ պատճառներով պարզված չէ) կետով սահմանված հիմքով կասեցվելը դիտվում է որպես հարուցված գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի չընդունում, որի դեպքում Օրենքի 21-րդ հոդվածի ուժով պատճառված վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է փորձագետի (բժշկական կամ այլ հաստատության կամ մասնագետի) կողմից:

ԳԼՈՒԽ 17.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

80. Տուժողի գույքին պատճառված վնասները հատուցվում են տուժողին (նրա ներկայացուցչին կամ ժառանգին) համապատասխան գումար վճարելու ձևով կամ պատճառված վնասի վերականգնման միջոցով: Տարբերակների ընտրությունն իրականացվում է տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) կողմից: Ընդ որում, եթե Ապահովագրողի փորձագետի եզրակացության համաձայն՝ վնասի վերականգնումը հնարավոր կամ ողջամիտ չէ, ապա Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական հատուցումը վճարվում է համապատասխան գումար վճարելու միջոցով:

81. Տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) կողմից որպես ապահովագրական հատուցման ստացման ձև գույքին պատճառված վնասի վերականգնումն ընտրելու դեպքում Ապահովագրողը տուժողին (նրա ներկայացուցչին կամ ժառանգին) է տրամադրում համապատասխան գույքը վերանորոգող այն կազմակերպությունների ցանկը, որոնց հետ Ապահովագրողը համագործակցում է, իսկ տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) այդ ցանկից ընտրում է որևէ կազմակերպություն: Տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) իրավունք ունի մինչև ապահովագրական հատուցման ստացման ձևի վերաբերյալ իր ընտրության կատարումը Ապահովագրողից պահանջել համապատասխան գույքը վերանորոգող կազմակերպությունների ցանկը, որոնց հետ Ապահովագրողը համագործակցում է:

82. Սույն կանոնների 81-րդ կետով նախատեսված դեպքերում տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) ընտրած կազմակերպությունը Ապահովագրողին առաջադրում է վնասված գույքի վերանորոգման ժամկետ: Եթե կազմակերպության առաջարկած ժամկետը ընդունելի է տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) համար, ապա

Ապահովագրողը իր, կազմակերպության և տուժողի (նրա ներկայացուցչի կամ ժառանգի) միջև պայմանավորված կարգով և ժամկետներում կազմակերպում է վնասված գույքի վերանորոգումը և դրա դիմաց վճարումը կազմակերպությանը: Եթե տուժողը (նրա ներկայացուցիչը կամ ժառանգը) համաձայն չէ կազմակերպության առաջադրած ժամկետների հետ, ապա նա կարող է ընտրել Ապահովագրողի ցանկում ներառված այլ կազմակերպություն կամ պահանջել Ապահովագրողից՝ ապահովագրական հատուցումը իրեն վճարել համապատասխան գումարը վճարելու ձևով:

63. Սույն կանոնների 60 րդ կետով նախատեսված դեպքում տուժողի կողմից որպես ապահովագրական հատուցման ստացման ձև համապատասխան գումարի վճարումն ընտրելու դեպքում ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողի կողմից վճարվում է, միանվագ՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

64. Անձնական վնասների դեպքում ապահովագրական հատուցումը Ապահովագրողի կողմից վճարվում է միանվագ՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ բացառությամբ տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով հատուցման վերաբերյալ որոշում ընդունելու և դրան հաջորդող ամիսների կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) և տուժողի մահվան (կերակրողին կորցնելու մասով) դեպքում ապահովագրական հատուցումների վճարման դեպքերի:

65. Տուժողի առողջությանը պատճառված վնասի հետևանքով հատուցման վերաբերյալ որոշում ընդունելու և դրան հաջորդող ամիսների կորցրած աշխատավարձի (եկամուտների) և տուժողի մահվան (կերակրողին կորցնելու մասով) դեպքերում ապահովագրական հատուցման վճարումն Ապահովագրողի կողմից կատարվում է ամենամյա վճարումների տեսքով մինչև օրենքի համաձայն համապատասխան հատուցման ստանալու իրավունքի դադարումը կամ ապահովագրական գումարի սպառումը, ընդ որում առաջին վճարումը կատարվում է ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին Ապահովագրողի որոշումը ընդունելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

66. Անձի առողջությանը պատճառված վնասի համար ապահովագրական հատուցումը վճարվում է անմիջապես բժշկական հաստատությանը՝ բացառությամբ հետևյալ ծախսերի գծով հատուցումների դեպքերի.

1) Օրենքի 12-րդ հոդվածի 6-8-րդ մասերում նախատեսված ծախսերը,

2) բժշկի ցուցումով բուժման շարունակականության (ամբուլատորկամ ստացիոնար ռեաբիլիտացիոն բուժման) ապահովմանն ուղղված ծախսերը, այդ թվում վերականգնողական (ռեաբիլիտացիոն) միջոցառումների, դեղեր ձեռք բերելու, մասնագիտացված տնային խնամքի, ախտորոշիչ ամբուլատոր հետազոտությունների, սանատոր կուրորտային բուժման, ալլոթեզավորման, անվասայլակի, տեխնիկական այլ միջոցների, բժշկական սպասարկման ձեռքբերման հետ կապված ծախսերը,

3) տուժողի առողջության վերականգնման համար տուժողի կամ այլ անձի կողմից արդեն իսկ կատարված ծախսերը, եթե տուժողը կամ վճարումն իրականացնող անձը հիմնավորում են իրենց կողմից վճարման իրականացման անհրաժեշտությունը:

ԲԱԺԻՆ 5.

ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

ԳԼՈՒԽ 18.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՊԱՀԱՆՋԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

87. Ապահովագրողն հետադարձ պահանջի (սուբրոգացիայի) իրավունք ունի՝

1) *վնաս պատճառած անձի նկատմամբ, եթե՝*

ա. նա ապահովագրական պատահարի ժամանակ ավտոտրանսպորտային միջոցը վարել է ալկոհոլի, թմրանյութերի կամ հոգեմետ նյութերի ազդեցության ներքո,

բ. նա առանց հիմնավոր պատճառի լքել է պատահարի վայրը կամ խուսափել է ալկոհոլի, թմրանյութերի կամ այլ հոգեմետ նյութերի օգտագործման փաստի վերաբերյալ քննություն անցնելուց,

գ. նա ասլահովագրական պատահարի պահին չի ունեցել ավտոտրանսպորտային միջոցը վարելու իրավունք կամ օրենքով սահմանված կարգով զրկված է եղել այդպիսի իրավունքից, բացառությամբ սույն կետի 2)-րդ ենթակետի «գ» պարբերությամբ նախատեսված դեպքի: Ընդ որում՝ սույն պարբերության և սույն կետի 2)-րդ ենթակետի «գ» պարբերությամբ նախատեսված դեպքերում ասլահովագրական պատահարի պահին անձի վարորդական վկայականի գործողության ժամկետի ավարտված լինելը կամ վարորդական վկայականը վարորդի մոտ չգտնվելը ինքնին հիմք չէ սույն պարբերության հիմքով հետադարձ պահանջի իրավունքի կիրառման համար,

դ. սահմանված ժամկետում և կարգով Ապահովագրողը չի տեղեկացվել ապահովագրական պատահարի մասին,

2) վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ (Ապահովագրի) նկատմամբ, եթե՝

ա. ավտոտրանսպորտային միջոցը վնասի պատճառումն պահի որոշությամբ չի անցել տեխնիկական զննություն, և պատահարի առաջացումն անմիջական պատճառ է դարձել ավտոտրանսպորտային միջոցի այնպիսի անտարբերություն, որը կարող էր բացահայտվել տեխնիկական զննություն անցնելու դեպքում,

բ. սահմանված ժամկետում և կարգով Ապահովագրողը չի տեղեկացվել ապահովագրական պատահարի մասին,

գ. ավտոտրանսպորտային միջոցի վարումը վստահել է այն վարելու իրավունք չունեցող անձին և գիտեր կամ կարող էր իմանալ, որ այդ անձը չունի վարելու իրավունք:

դ. ապահովագիրը ինքնիս ակնհայտ սուտ տեղեկություններ է հայտնել Ապահովագրողին ապահովագրության ռիսկայնության աստիճանը որոշելու համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքների վերաբերյալ, եթե այդ հանգամանքները հայտնի չեն եղել և չէին կարող հայտնի լինել Ապահովագրողին մինչև ապահովագրական

պատահարը: Ընդ որում, սույն պարբերության իմաստով՝ էական նշանակություն ունեցող հանգամանքներ են համարվում Ապահովագրի կողմից ներկայացված՝ սույն կանոնների Հավելված 1.3-ով նախատեսված այն փաստաթղթերի և տեղեկությունների կեղծ լինելը, որոնք հիմք են ընդունվել ԱՊՊԱ պայմանագրի կնքման համար, և որոնց՝ իրականությանը համապատասխանող պայմաններով ԱՊՊԱ պայմանագրի կնքման դեպքում ենթակա կլիներ վճարման ավելի բարձր ապահովագրավճար: Բոլոր դեպքերում, Ապահովագրողի կողմից սույն պարբերության հիմքով հետադարձ պահանջ չի կարող կիրառվել ինքնին այն տվյալների սխալ լինելու հասար, որոնք սույն կանոնների 16-րդ կետով նախատեսված դեպքերում և կարգով առաջացել են ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգից, կամ որոնց հիման վրա պայմանագիրը կնքվել է այդ նույն կետով սահմանված դեպքերում և կարգով՝ ներկայացված փաստաթղթերում և ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգում անհրաժեշտ տեղեկատվության բացակայության հիմքով համանման ավտոտրանսպորտային միջոցի համար կիրառելի համապատասխան տեղեկատվությունը հիմք ընդունելու այրքունքում:

88. Եթե սույն գլխի համաձայն՝ Ապահովագրողը հետադարձ պահանջի իրավունք է ձեռք բերում մի քանի անձի նկատմամբ, ապա այդ անձինք Ապահովագրողի նկատմամբ հանդես են գալիս որպես համապարտ պարտապաններ:

ԲԱԺԻՆ 6.
ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 19. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԽԱՐԴԱԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԳԵԼՔԸ

89. ԱՊՊԱ պայմանագրից բխող վեճերը կարգավորվում են կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

90. Տարաձայնությունների դեպքում վեճերը լուծվում են Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից՝ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

91. ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքմամբ Ապահովագիրը հաստատում է իր տեղեկացվածությունն առ այն, որ ապահովագրական խարդախությունների կատարումն առաջացնում է Օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցների կիրառում:

ԳԼՈՒԽ 20. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

92. Մինչև Հավելված 1.1-ով սահմանված նոր՝ առանց լիազորված տիրապետողների նշումի Վկայագրի տիպային օրինակի գործողության մեջ մտնելու երը կնքված և այդ օրվա դրությամբ գործող ԱՊՊԱ պայմանագրերի Վկայագրի տիպային օրինակի գործողության մեջ մտնելու օրվանից հետո համարվում են ի սկզբանե առանց սահմանափակումների լիազորված տիրապետողներով կնքված ԱՊՊԱ պայմանագրեր՝ Ապահովագրողի համար չառաջացնելով դրանով պայմանավորված որևէ լրացուցիչ ապահովագրավճար պահանջելու իրավունք: Նման Վկայագրերում որպես լիազորված տիրապետող չնշված անձանց կողմից Ավտոտրանսպորտային միջոցների տիրապետումն ինքնին չի կարող

հիմք հանդիսանալ ԱՊՊԱ պայմանագրի դադարեցման կամ հետադարձ պահանջի կիրառման համար: *(92-րդ կետը լրաց. է 25.07.2016 թվի 27-Ն)*